

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

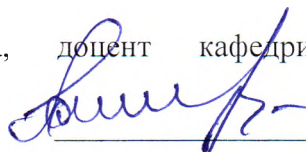
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИ

освітньо-професійна програма Підприємництво
спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
галузь знань 07 Управління та адміністрування
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
інститут Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій

Полтава
2024 н.р. – 2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та планування діяльності підприємств»
для здобувачів вищої освіти
спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
галузь знань 07 Управління та адміністрування
Мова викладання державна

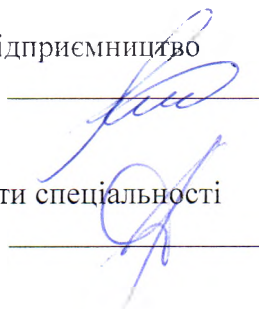
Розробник: Писаренко Світлана, доцент кафедри підприємництва і права,
к.с.-г.н., доцент
«03» вересня 2024 року

Світлана ПИСАРЕНКО

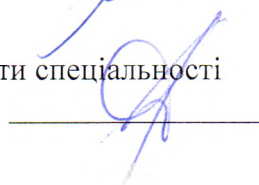
Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від «03» вересня 2024 року р. № 1.

Погоджено гарантом освітньої програми Підприємництво
«03» вересня 2024 року

Олена МИХАЙЛОВА

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності
«Підприємництво та торгівля»

Наталія ДЕМ'ЯНЕНКО

протокол від « 03» вересня 2024 року № 1.

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	165
Кількість кредитів	5,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	4/076 ПТБД_бд_2021
Семестр	7
Лекції (годин)	28
Практичні (годин)	42
Самостійна робота (годин)	95
Форма семестрового контролю	Екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: забезпечення у здобувачів вищої освіти достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань з раціональної організації виробництва та планування діяльності з використанням методів підвищення результативності виробничих систем підприємства.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню: «Господарське законодавство», «Економіка підприємства», Курсова робота «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Системи технологій» Навчальна практика «Системи технологій».

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні:

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 14. Здатність до аналізу, планування та організації підприємницької діяльності в сучасних умовах.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 22. Вирішувати професійні завдання та здійснювати підприємницьку діяльність в аграрній сфері, враховуючи вимоги збалансованого природокористування.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	<ul style="list-style-type: none"> - Розуміти основні принципи організації та планування діяльності підприємств різних форм власності. - Аналізувати та прогнозувати ринкової ситуації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Аналізувати різноманітні бізнес-сценарії і прогнозувати можливі ризики та вигоди від різних управлінських рішень. - Оцінювати існуючі підходи до організації та планування діяльності підприємств і пропонувати нові, більш ефективні рішення. - Створювати стратегії розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур
ПРН 14 Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності	<ul style="list-style-type: none"> - Розуміти основні принципи та механізми впровадження інновацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. - Знати про сучасні тренди та технології, що впливають на розвиток інноваційних підходів в економічній діяльності. - Створювати інноваційні інструменти та технології для оптимізації бізнес-процесів та підвищення ефективності управління підприємствами.
ПРН 22 Вирішувати професійні завдання та здійснювати підприємницьку діяльність в аграрній сфері, враховуючи вимоги збалансованого природокористування	<ul style="list-style-type: none"> - Розуміти принципи та методи ведення підприємницької діяльності в аграрному секторі з урахуванням вимог екологічної стійкості та збалансованого природокористування. - Знати навички планування та реалізації підприємницьких проектів у аграрній сфері з урахуванням екологічних та соціальних факторів. - Застосовувати сучасні технології та інструменти для підвищення ефективності аграрного виробництва. - Вміти працювати в мультидисциплінарних командах для розробки і реалізації аграрних проектів, що враховують вимоги збалансованого природокористування.

6. Методи навчання і викладання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- за джерелом знань

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *вправи; робота з навчально-методичною літературою:*

конспектування, тезування, анування, підготовка реферату,

- за ступенем керівництва

методи самостійної роботи вдома: *завдання самостійної роботи*
робота під керівництвом викладача: *виконання практичних завдань*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій; комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді;
методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи;
комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

7. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Поняття, предмет і методи організації виробництва.
Тема 2. Виробничі системи.
Тема 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.
Тема 4. Організація процесу планування на підприємстві.
Тема 5. Організаційні процеси та планування використання земельних ресурсів.
Тема 6. Організація та планування основних виробничих процесів в рослинництві.
Тема 7. Організація та планування основних виробничих процесів в тваринництві.
Тема 8. Організаційні процеси та планування матеріально-технічного забезпечення виробництва.
Тема 9. Організаційні процеси та планування використання трудових ресурсів.
Тема 10. Організаційні процеси та планування виробничої сфери АПК.
Тема 11. Особливості діяльності підприємств сфери послуг як об'єкта планування.
Тема 12. Програмно-цільове планування.
Тема 13. Організація та планування обслуговуючих та допоміжних галузей.
Тема 14. Організація та планування забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма навчання 076 ПТ_бд_2024			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Поняття, предмет і методи організації виробництва.	9	2	2	5
Тема 2. Виробничі системи.	10	2	2	6
Тема 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.	10	2	2	6
Тема 4. Організація процесу планування на підприємстві.	12	2	4	6
Тема 5. Організаційні процеси та планування використання земельних ресурсів.	14	2	4	8
Тема 6. Організація та планування основних виробничих процесів в рослинництві	14	2	4	8

Тема 7. Організація та планування основних виробничих процесів в тваринництві.	14	2	4	8
Тема 8. Організаційні процеси та планування матеріально-технічного забезпечення виробництва	14	2	4	8
Тема 9. Організаційні процеси та планування використання трудових ресурсів.	14	2	4	8
Тема 10. Організаційні процеси та планування виробничої сфери АПК.	12	2	4	6
Тема 11. Особливості діяльності підприємств сфери послуг як об'єкта планування.	12	2	4	6
Тема 12. Програмно-цільове планування.	12	2	2	8
Тема 13. Організація та планування обслуговуючих та допоміжних галузей.	8	2	-	6
Тема 14. Організація та планування забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	10	2	2	6
Усього годин	165	28	42	95

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма навчання 076 ПТ_бд_2024
Тема 1. Поняття, предмет і методи організації виробництва.	2
Тема 2. Виробничі системи.	2
Тема 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.	2
Тема 4. Організація процесу планування на підприємстві.	4
Тема 5. Організаційні процеси та планування використання земельних ресурсів.	4
Тема 6. Організація та планування основних виробничих процесів в рослинництві	4
Тема 7. Організація та планування основних виробничих процесів в тваринництві.	4
Тема 8. Організаційні процеси та планування матеріально-технічного забезпечення виробництва	4
Тема 9. Організаційні процеси та планування використання трудових ресурсів.	4
Тема 10. Організаційні процеси та планування виробничої сфери АПК.	4
Тема 11. Особливості діяльності підприємств сфери послуг як об'єкта планування.	4
Тема 12. Програмно-цільове планування.	2
Тема 13. Організація та планування обслуговуючих та допоміжних галузей.	-
Тема 14. Організація та планування забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	2
Разом	42

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма навчання 076

	ПТ_бд_2024
Тема 1. Поняття, предмет і методи організації виробництва.	5
Тема 2. Виробничі системи.	6
Тема 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.	6
Тема 4. Організація процесу планування на підприємстві.	6
Тема 5. Організаційні процеси та планування використання земельних ресурсів.	8
Тема 6. Організація та планування основних виробничих процесів в рослинництві	8
Тема 7. Організація та планування основних виробничих процесів в тваринництві.	8
Тема 8. Організаційні процеси та планування матеріально-технічного забезпечення виробництва	8
Тема 9. Організаційні процеси та планування використання трудових ресурсів.	8
Тема 10. Організаційні процеси та планування виробничої сфери АПК.	6
Тема 11. Особливості діяльності підприємств сфери послуг як об'єкта планування.	6
Тема 12. Програмно-цільове планування.	8
Тема 13. Організація та планування обслуговуючих та допоміжних галузей.	6
Тема 14. Організація та планування забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	6
Разом	95

10. Індивідуальні завдання

Не передбачені.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН 12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	<ul style="list-style-type: none"> – виконання вправ на практичних заняттях; – підготовка доповіді (реферату); – презентація; – завдань самостійної роботи; – екзамен (1 семестр).
ПРН 14 Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	
ПРН 22 Вирішувати професійні завдання та здійснювати підприємницьку діяльність в аграрній сфері, враховуючи вимоги збалансованого природокористування.	

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі виконання практичних завдань, підготовка реферату/презентації, виконання завдань самостійної роботи.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є: 1-й семестр – залік, 2-й семестр.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання навчальної дисципліни та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом.

Мінімальний пороговий рівень оцінки за програмним результатом навчання не може бути нижчим за 60 % від підсумку максимально можливої кількості балів.

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі виконання практичних завдань, підготовка реферату/презентації, виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання).

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є: 1-й семестр – залік, 2-й семестр – екзамен.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання навчальної дисципліни та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом.

Мінімальний пороговий рівень оцінки за програмним результатом навчання не може бути нижчим за 60 % від підсумку максимально можливої кількості балів.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання 076 ПТ_бд_2024 (1 семестр екзамен)

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Поняття, предмет і методи організації виробництва.	2	2	10	4
Тема 2. Виробничі системи.	2	2		4
Тема 3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.	2	2		4
Тема 4. Організація процесу планування на підприємстві.	2	2		4
Тема 5. Організаційні процеси та планування використання земельних ресурсів.	2	4		6
Тема 6. Організація та планування основних виробничих процесів в рослинництві	2	4		16
Тема 7. Організація та планування основних виробничих процесів в тваринництві.	2	4		6
Тема 8. Організаційні процеси та планування матеріально-технічного забезпечення виробництва	2	4		6
Тема 9. Організаційні процеси та планування використання трудових ресурсів.	2	3		5
Тема 10. Організаційні процеси та планування	2	3		5

виробничої сфери АПК.				
Тема 11. Особливості діяльності підприємств сфери послуг як об'єкта планування.	2	3		5
Тема 12. Програмно-цільове планування.	2	3		5
Тема 13. Організація та планування обслуговуючих та допоміжних галузей.	2	3		5
Тема 14. Організація та планування забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	2	3		5
Екзамен				20
Разом	28	42	10	100

Шкала та критерії та оцінювання проведення опитування

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, самостійно та аргументовано його висвітлює. Наводить конкретні приклади. Генерує нові ідеї та використовує сучасні технології під час теоретичних досліджень соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, неаргументовано його висвітлює. Наводить не конкретні приклади. Частково генерує нові ідеї та частково використовує сучасні технології під час теоретичних досліджень соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом. Наводить не конкретні приклади. Не генерує нові ідеї та не використовує сучасні технології під час теоретичних досліджень соціального підприємництва. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
4-5	Здобувач вищої освіти правильно виконав завдання на практичних заняттях, вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату. Вміє аргументувати свої думки, працює та дискутує зі здобувачами вищої освіти, генерує нові ідеї з соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
1-3	Здобувач вищої освіти розв'язав завдання на практичних заняттях, але не

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
	спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання практичної роботи. Частково вміє аргументувати свої думки, працює та дискутує зі здобувачами вищої освіти, генерує нові ідеї з соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0	Здобувач вищої освіти неправильно виконав завдання на практичних заняттях, показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів з соціального підприємництва. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях 4

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
7-8	Здобувач вищої освіти правильно виконав завдання на практичних заняттях, вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату. Вміє аргументувати свої думки, працює та дискутує зі здобувачами вищої освіти, генерує нові ідеї з соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
3-6	Здобувач вищої освіти розв'язав завдання на практичних заняттях, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання практичної роботи. Частково вміє аргументувати свої думки, працює та дискутує зі здобувачами вищої освіти, генерує нові ідеї з соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0-2	Здобувач вищої освіти неправильно виконав завдання на практичних заняттях, показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів з соціального підприємництва. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
9-10	У проекті висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; комплексність підходу до сталого розвитку; проведено оцінку можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; якісна презентація та наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
6-8	У проекті висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; комплексність підходу до сталого розвитку; частково проведено оцінку можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; якісна презентація та частково наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
3-5	У проекті не повністю висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; не прослідковується комплексний підхід до сталого розвитку; частково

	проведено оцінку можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; наявна презентація але не наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0-2	У проєкті не висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; не прослідковується комплексний підхід до сталого розвитку; немає оцінки можливого впливу на екологію, економіку та соціальне життя; наявна презентація але не наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни.

Комп'ютер (ноутбук Lenovo ThinkPad L440) – 1 шт.,
 мультимедійний пристрій Acer X1328WH (MR.JTJ11.001) – 1 шт.,
 екран проєкційний – 1 шт., презентації, навчальні посібники.

13. Політика навчальної дисципліни

- Щодо термінів виконання та перекладання.

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>

- Щодо академічної доброчесності.

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- Відвідування занять:

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaoproosvitniyrocespravlene.pdf>

- Щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти.

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproporyadok22.pdf>

- Щодо оскарження результатів оцінювання.

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Антошкіна Л. І., Фролова Г. І., Фролов Ю. М., Трикоз І. В. Організація підприємницької діяльності: *навч. посіб.* Київ: Талком, 2021. 369 с.

2. Гусєва О. Ю., Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Планування діяльності підприємства: *навч. посіб.* Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 135 с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96/view/2154>.

3. Круш П. В., Подвігіна В. І., Гулевич В. О. Організація виробництва: *підручник.* Київ: Каравела, 2019. 552 с.

4. Козик В. В. Організація виробництва: *підручник.* Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 256 с.

5. Петров В. М. Організація виробництва та планування діяльності на підприємствах АПК: *навч. посібник.* Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: Майдан, 2016. 362 с.

6. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва : *навч. посібник.* Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2020. 275 с.

Допоміжні

1. Копань Д. В., Писаренко С. В. Ефективне використання трудових ресурсів на підприємстві: *матеріали науково-практичної конференції за підсумками проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик.* 19-20 березня 2020 р. Випуск 13. Полтава. ПДАА 2020. С. 186-188.

2. Писаренко С. В., Решетник В. Г., Ільченко А. І. Ресурсний потенціал як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління. Серія: Економіка. Збірник наукових праць*. Випуск 1(67). Дніпро 2020. С. 99-105.
3. Писаренко С. В., Кацай С. А., Васильєва Ю. А. Інноваційний розвиток як фактор підвищення ефективності основних засобів аграрних підприємств. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 57. Одеса 2020. С. 83-87.
4. Сень О. В., Писаренко С. В., Бурик В. В. Формування стратегії розвитку підприємницької діяльності фірми. *Електронний журнал «Інфраструктура ринку»*, № 42, 2020. Одеса.
5. Писаренко С. В., Татару Н. К. Організаційні основи управління персоналом підприємства: *матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»*, м. Полтава, 19 травня 2021 року.
6. Писаренко С. В., Кулинич А. С., П., Яремчук В. Р. Організаційні основи формування ефективності підприємницької діяльності: *матеріали IV Всеукраїнська науково-практична конференція (за міжнародною участю) «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін»*. ПДАУ, 2021 р. м. Полтава С. 86-94.
7. Писаренко С. В., Татару Н. К. Організаційно-економічний механізм розвитку персоналу підприємства. Наукове забезпечення соціально-економічних і управлінських засад розвитку, правового регулювання, провайдингу екоінновацій та енергоефективних технологій в умовах глобалізації в аграрній і суміжних сферах: *колективна монографія*; за редакцією Ю.В. Самойлик. Полтава: ФОП Петренко І. М., 2021. 237 с. (С. 228-239).
8. Чіп Л. О., Писаренко С. В. Проблематика підприємницької діяльності малих фермерських господарств: *матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору»*. Полтава, 2021. С. 389-391.
9. Писаренко С. В. Формування мотиваційного механізму підвищення продуктивності праці на підприємстві. Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи: *колективна монографія*, за редакцією О. В. Калашник, С. Е. Мороз, І. О. Яснолоб. Полтава: ПП «Астра», 2022. С. 183-211.

Інформаційні ресурси

1. Податковий Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Господарський Кодекс України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030436>.
3. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету. URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-vnesennya-zmin-do-zakonu-ukraini-pro-antimonopolniy-komitet-ukraini-ta-deyakikh-inshikh-zakonodavchikh-aktiv-ukraini-shchodo-vdoskonalennya-sistemi-organiv-antimonop>.
4. Онлайн-курси з управління, стратегічного планування та організації діяльності підприємств. URL: <https://www.coursera.org/>.
5. Ресурс для малого бізнесу зі статтями про стратегічне планування та управління підприємством. URL: <https://www.inc.com/>.
6. Аналітика та статті про лідерство, бізнес-стратегії та планування. URL: <https://www.forbes.com/>.
7. Статті та кейси про стратегічне планування та організацію діяльності підприємств.